

שאלות עזר לשינון וחזרה / פרשת בלק / כתר ד'פחד מואב:

1. מה ראה בלק ? שעשו ישראל לסיחון ועוג.
2. למה פחדו מישראל ? כי עד אז סמכו על סיחון ועוג שישמרו עליהם.
3. ויקץ מואב: מאסו בחייהם מפני פחדם מישראל.
4. למה הלכו לזקני מדין ? כי שמעו שמשה נתגדל במדין, ורצו לדעת מה כוחו.
5. מה שמעו ממדין ? שכוחו בפה, לכך התייעצו שיביאו את בלעם שגם כוחו בפה.
6. איזה דוגמא נתנו לכח ישראל להשמידם ? כמו שהשור אוכל עם השורש את ירק השדה.

השליחות לבלעם:

1. כמה משלחות נשלחו לבלעם ? שתים,
2. מה ההבדל בין שני השליחויות ? בפעם הראשונה זקני מואב ומדין ופשוטים, ובשניה מואב וחשובים יותר
3. בכמה אופנים מוזכרים ? 4 זקני מואב, שרי מואב, שרי בלק, עבדי בלק.
4. ארץ בני עמו, של מי ? של בלק, כי מקודם גר שם בלק, ובלעם נתנבא עליו שיהיה מלך במואב.
5. איזה כינוי לסיחון ועוג ? עין הארץ, ששמרו עליהם עד אז,
6. ממלי: שיושבים לידי ועומדים להכריתני [ממלי – כי אמילם]
7. באיזה לשון התבטא בלק ? לכה ארה, ואגרשנו מן הארץ.
8. ובאיזה לשון התבטא בלעם ? לכה קבה, וגרשתיו – מכל העולם.
9. נכה בו: נכה מלשון ניכוי, לנכות ולהפחית ממספרם.
10. כי ידעתי את אשר תברך מבורך, מהיכן ידע ? כי בלעם נתנבא על בלק שיהיה מלך במואב.
11. וקסמים בידם: לקחו אתם כלי הכישוף שלא יוכל להתחמק מהם.
12. מה אמר להם בלעם ? שישארו לישון אתם בלילה, ובבוקר ישיב להם תשובה כאשר דיבר ה'.
13. מי נשאר לישון אצלו ? רק שרי מואב, וזקני מדין הלכו להם, כי אמרו אין בו ממש.

גילוי ה' לבלעם:

1. מתי נגלה ה' לבלעם ? בדרך כלל רק בחלום הלילה.
2. כשהיה אצל בלק מתי נגלה ה' ? בבוקר, אבל היה נופל ושוכב בבזיון.
3. למה שאלו מי האנשים האלה ? כדי להטעותו שיחשוב שה' חלילה אינו יודע הכל.
4. מה אמר לו ה' בפעם השנייה ? שיכול לילך אתם, אבל יאמר רק מה שישים בפיו.

בלעם הרשע:

1. מנין שהיה בעל תאוה ? כי אמר שאפילו אם יתן לו בלק בית מלא בסף וזהב, לא יוכל לעשות חוץ רצון ה'.
2. מנין שהיה בעל גאווה ואוהב כבוד ? כי אמר לשליחים הראשונים, כי ה' אינו מרשה לו ללכת עם שליחים פשוטים כמוכם.
3. מנין שהיה שונא ישראל ? כי בעצמו קם בבוקר, וחבש את אתונו לבד,
4. מנין שהיה לו עין רעה ? וישא את עיניו, ורצה להכניס בהם עין הרע.
5. באיזה מדינה, עיר, ואיפה גר בלעם ? במדינת ארם, בעיר פתור, אשר ליד הנהר.
6. מה הכוונה בנו בעור ? שהיה בן בעור, והיה בדרגה יותר גדולה בנבואה מאביו.
7. שתום העין: שנסתמא באחת מעיניו, מכיון שרצה לשים עין רעה בישראל.

8. וילך שפי: הלך לבד ובשקט.

בלעם, האתון, והמלאך:

1. כמה פעמים הפריע לו המלאך בדרכו? שלש פעמים. וזה היה מלאך של רחמים, בכדי למנוע מהחטא

2. מה החזיק המלאך בידו? חרב, כדי לרמוז, אתה באת בפה שזה אומנות ישראל, אבוא אליך באומנתך שהוא חרב.

3. באיזה אופנים הפריעו? בראשונה: כשעמד בדרך, והאתון ירד לשדה,

בשניה: כשעמד בשביל של הכרמים והאתון נלחץ לקיר, ולחץ את רגל בלעם לקיר

בשלישית: עמד במקום צר אשר אין דרך לפנות לצדדים והאתון התיישב על הארץ על ר

בלעם.

חילופי הדברים בין ה' לבלעם:

ה': לא תלך עמהם,

בלעם אם כן אקללם במקומי,

ה': לא תאור, ולא תקללם גם כאן,

בלעם: אם כן אברכס, [ובלבו יחשוב שהן קללות, וברכות רשע קללות הן]

ה': כי ברוך הוא, ואינס צריכים לברכתך.

חילופי הדברים בין האתון לבלעם:

האתון: למה הכיתני שלש פעמים

בלעם: כי ביישת אותי, אם היה חרב בידי כי אז הרגתיך

האתון: הלא אני אתונך מאז ועד היום, האם מורגל אני בזאת לפנות מהדרך, [והיה לך להבין שלא בחנם פניתי מהדרך]

בלעם: אכן אף פעם לא עשית לי כזאת

חילופי הדברים בין בלעם למלאך:

בלעם: כשראה מלאך ה' נצב לפניו קד והשתחוה.

המלאך: למה הכית את אתונך, הלכה אנכי עמדתי בדרכה, בכדי למנועך מהחטא. ולולי שנטתה מהדרך הרגתי אותך.

בלעם: חטאתי, כי לא ידעתי שאתה נצב לקראתי, ואם רע בעיניך שאמשיך בדרכי אני חוזר, [ואפי' שה' נתן לי רשות].

המלאך: הנך יכול להמשיך בדרכך, אבל רק הדבר אשר אדבר אליך תדבר.

בלעם: ממשיך בדרכו בשמחה, אולי כן יצליח לקלל.

בלק ובלעם:

1. איפה נפגש אתו? בעיר שליד גבול ארנון.

2. באיזה מקומות לקחו בלק? 4, קרית חוצות, במות בעל, שדה צופים, ראש הפעור.

3. כמה מזבחות בנה? 21, לפני כל ברכה 7 מזבחות

4. כמה קרבנות? בכל מזבח פר ואיל, ס"ה 42 קרבנות, 21 פרים 21 אילים.

5. מי הקריב הקרבנות? בפעם הראשונה בלק ובלעם, בפעם השניה בלק לבד.

6. כמה פעמים דיבר בלעם? 4, שלש פעמים בירכס ע"פ ה', וברביעית אמר דברי נבואה.

7. מה היה תגובות בלק אחר ברכות בלעם? אחר הראשונה: מה עשית לי, הרי לקחתיך לקלל והנה ברכתם.

אחר השניה: לא תברכס, ולא תקללם.

אחר השלישית: כעס עליו ואמר לו הנה מנעך ה' מכבוד, ועתה ברח לך אל

מקומך.

8. מתי נראה ה' לבלעם בברכותיו? בפעם הראשונה והשניה נראה אליו ה', בשלישית היתה עליו רוח אלוקים

10. שתום העין: שעינו היתה נקורה ופתוחה, וראה רק בעין אחת, כיון שרצה לשים עין הרע בישראל.

11. איפה הלכו בלק ובלעם ? בלעם למדין לקחת שכרו, ובלק לביתו כי העבירוהו ממלכותו